

2. Postavení zahraničního obchodu České republiky se státy mimo EU na celkovém zahraničním obchodu České republiky

2.1. Zastoupení států mimo EU na celkovém zahraničním obchodu ČR

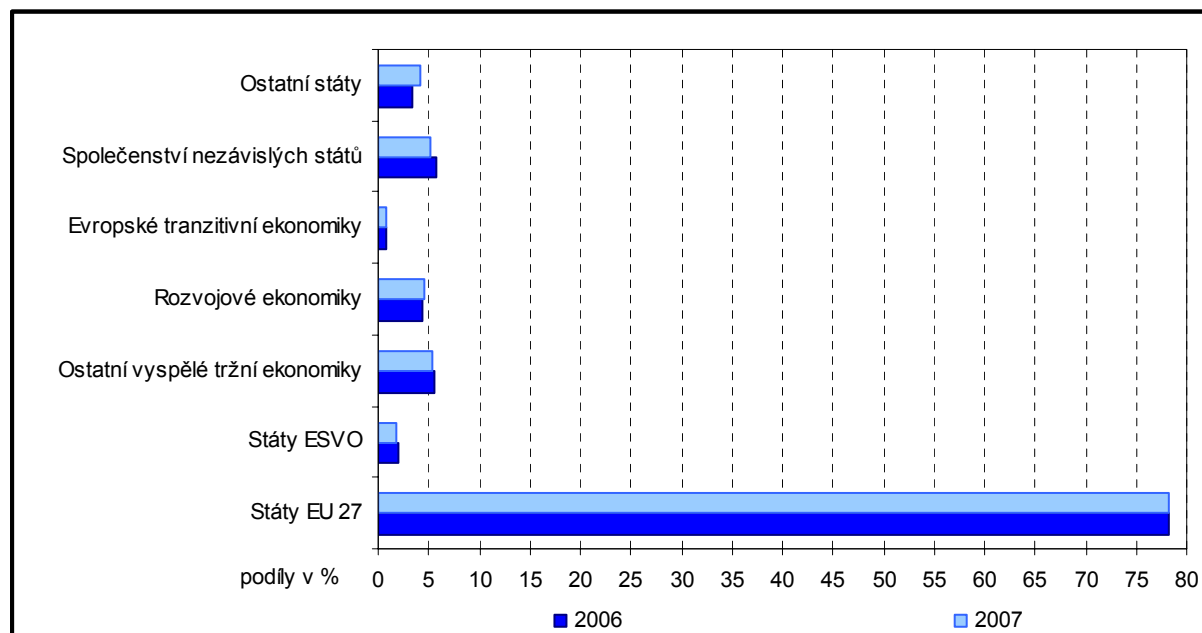
• **Úloha zahraničního obchodu se státy mimo EU v celkovém zahraničním obchodu**

Státy mimo EU mají v zahraničněobchodních vztazích České republiky v porovnání se státy EU 27 zatím podstatně slabší úlohu, jejich zastoupení se však postupně posiluje a s tímto trendem lze počítat i v příštím období. V roce 2007 se tyto státy podílely na celkovém obrátu zahraničního obchodu České republiky více než jednou pětinou (téměř 22 % proti 20 % v roce 2004)¹. Silnější postavení zaujímal státy mimo EU na celkovém dovozu, neboť na celkovém vývozu byl jejich podíl oproti podílu dovozu přibližně poloviční. Mezi jednotlivými teritoriálními uskupeními mimo EU existují v zastoupení na celkovém zahraničním obchodu České republiky značné rozdíly, které jsou ovlivněny počtem států jednotlivých teritoriálních uskupení, jejich ekonomickou vyspělostí, zbožovou strukturou vývozu a dovozu, dopravní vzdáleností apod..

Tabulka č. 1 Postavení teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém českém vývozu a českém dovozu

Teritoriální uskupení mimo EU	Podíly v % na celkovém českém					
	vývozu			dovozu		
	2006	2007	změna	2006	2007	změna
Státy ESVO	1,9	2,0	0,1	2,1	1,6	- 0,5
Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	4,2	3,8	- 0,4	6,8	6,9	0,1
Rozvojové ekonomiky	3,2	3,4	0,2	5,6	5,8	0,2
Evropské tranzitivní ekonomiky	1,0	1,1	0,1	0,3	0,3	0,0
Společenství nezávislých států	3,4	3,7	0,3	8,2	6,6	- 1,6
Ostatní státy	0,5	0,6	0,1	6,2	7,9	0,3
Uvedená teritoriální uskupení celkem	14,2	14,6	0,2	29,2	29,1	- 0,1

Graf č. 2 Postavení teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém obrátu zahraničního obchodu ČR

¹ V 1. až 3. čtvrtletí 2008 podíl teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém obrátu zahraničního obchodu dosáhl 23,0 %.

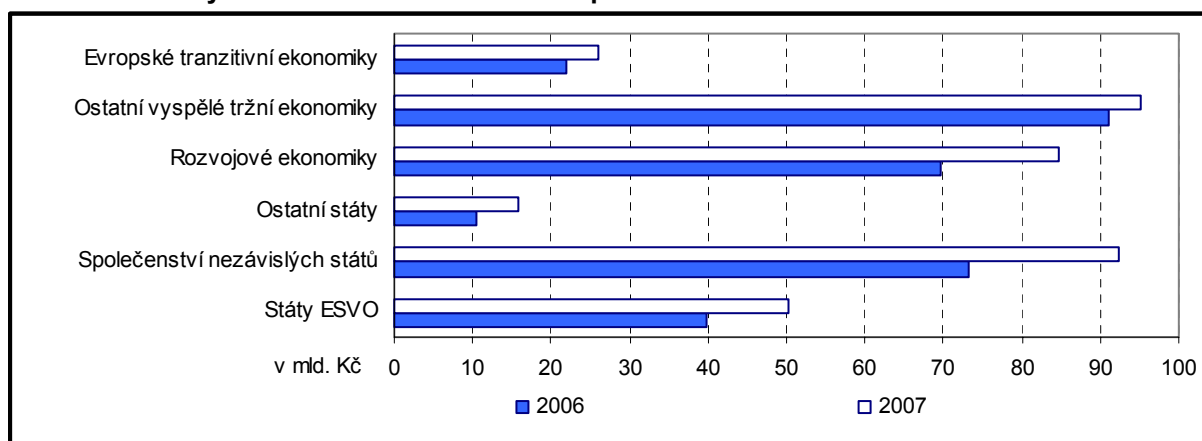
- **Rozdíly v zastoupení teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém obratu zahraničního obchodu**

S přihlédnutím k výše uvedeným faktorům nejsilnější zastoupení na celkovém obratu zahraničního obchodu (5,4 % v roce 2007) vykázaly ostatní vyspělé tržní ekonomiky (převážně zámořské), které patří k ekonomicky nejvyspělejšími státním světa. Silnější orientace byla u těchto států zřejmá na straně dovozu, což bylo v posledních letech ovlivněno mj. i vývojem kurzu CZK k USD², který napomohl zlevňování českého dovozu z těchto států. Poněkud nižší podíl (5,1 %) na celkovém obratu zahraničního obchodu zaznamenalo v roce 2007 Společenství nezávislých států (vliv poklesu hodnoty dovozu ropy a zemního plynu z Ruska) následované rozvojovými ekonomikami (4,6 %), ostatními státy (4,2 %), státy ESVO (1,8 %) a evropskými tranzitivními ekonomikami (0,7 %).

- **Dosud slabá vývozní orientace**

Z celkového obratu zahraničního obchodu ČR se státy mimo EU, který v roce 2007 dosáhl 1 059,5 mld. Kč, připadla přibližně jedna třetina (34,4 %, tj. 364,5 mld. Kč) na český vývoz do těchto států. Hodnotu vývozu podle jednotlivých teritoriálních uskupení zachycuje graf č. 3.

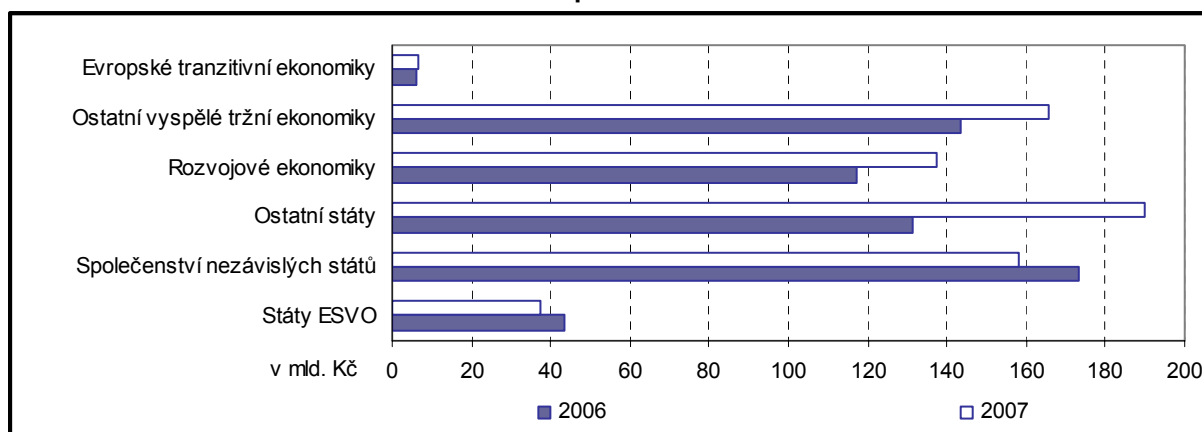
Graf č. 3 Vývoz ČR do teritoriálních uskupení mimo EU

- **Podstatně silnější dovozní orientace**

Podíl českého dovozu ze států mimo EU na celkovém obratu zahraničního obchodu byl oproti českému vývozu téměř dvojnásobný (65,6 %). Hodnota dovozu z těchto států činila 695,0 mld. Kč a její rozčlenění podle jednotlivých teritoriálních uskupení je uvedeno v grafu č. 4.

Graf č. 4 Důvoz ČR z teritoriálních uskupení mimo EU

² CZK posílila vůči USD v roce 2007 proti roku 2006 v průměru o 11,3 %.

2.2. Zastoupení teritoriálních uskupení mimo EU na zahraničním obchodu ČR se státy mimo EU celkem

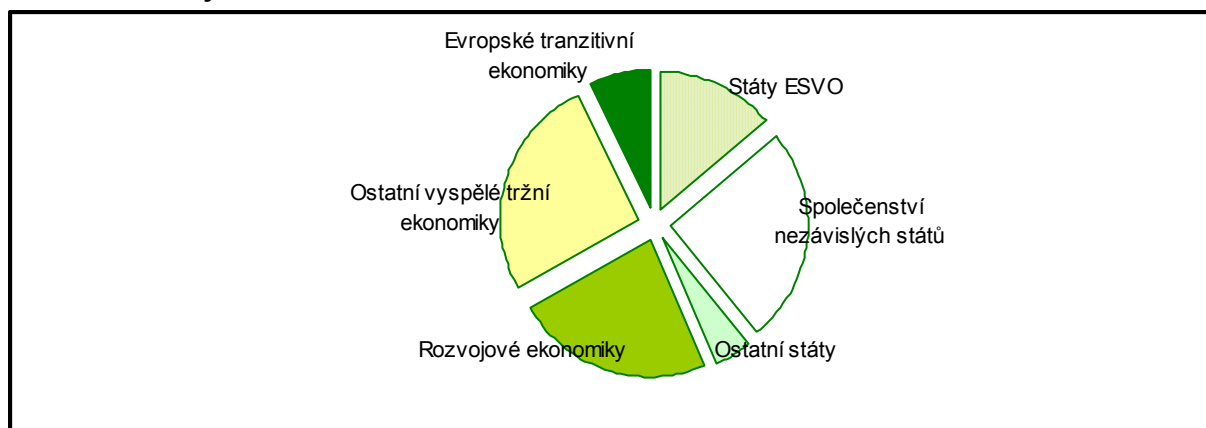
- Postavení jednotlivých teritoriálních uskupení na zahraničním obchodu se státy mimo EU**

Největší část (meziročně však nižší) českého vývozu do států mimo EU byla realizována do ostatních vyspělých tržních ekonomik, dále pak do rozvojových ekonomik a zejména do Společenství nezávislých států; obě tato seskupení podíl na vývozu do států mimo EU meziročně posílily. Dovoz ze států mimo EU (meziročně ale vyšší) byl uskutečněn zejména z ostatních států, ostatních vyspělých tržních ekonomik a Společenství nezávislých států.

Tabulka č. 2 Postavení teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém zahraničním obchodu ČR se státy mimo EU

Teritoriální uskupení mimo EU	Podíly v % na celkovém českém					
	vývozu do států mimo EU			dovozu ze států mimo EU		
	2006	2007	změna	2006	2007	změna
Státy ESVO	13,0	13,8	0,8	7,1	5,4	- 1,7
Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	29,7	26,1	- 3,6	23,3	23,9	0,6
Rozvojové ekonomiky	22,7	23,2	0,5	19,1	19,8	0,7
Evropské tranzitivní ekonomiky	7,2	7,2	0,0	1,0	0,9	- 0,1
Společenství nezávislých států	23,9	25,3	1,4	28,2	22,7	- 5,5
Ostatní státy	3,4	4,4	1,0	21,4	27,3	5,9

Graf č. 5 Podíl jednotlivých teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém vývozu ČR do států mimo EU celkem v roce 2007

Graf č. 6 Podíl jednotlivých teritoriálních uskupení mimo EU na celkovém dovozu ČR ze států mimo EU celkem v roce 2007

